

POSUDEK

na diplomovou práci Mgr. Stanislava Pikny „Úloha Evropské unie při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti“

Diplomová práce je věnována problematice mezinárodní bezpečnosti. Práce je členěna na úvod, čtyři části a závěr. Diplomová práce má rozsah 103 strany. Práce byla odevzdána (datum vypracování práce) dne 18.11. 2010.

Cílem práce je přiblížit obecný rámec role Evropské unie při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti, postihnout vývoj spolupráce v otázkách bezpečnosti a obrany na úrovni Evropské unie, podrobněji rozebrat vlastní realizaci vojenských operací EU, analyzovat problematiku kategorizace EU jako mezinárodní organizace a v příloze zachytit mechanismy fungování relevantních organizací (str. 6).

První kapitola je zaměřena na pojetí mezinárodního míru a bezpečnosti. Diplomant zde vymezil základní pojmy – mezinárodní bezpečnost, systém kolektivní bezpečnosti OSN, oblastní dohody a orgány, právo na sebeobranu. Druhá kapitola je věnována vývoji EU jako aktéra mezinárodních bezpečnostních vztahů. Pozornost v této části věnuje diplomant zejména otázkám Evropské bezpečnostní a obranné politiky. Na str. 29 autor konstatuje, že členské státy deklarovaly dát EU do roku 2003 k dispozici až 60 tis. vojáků. Podařilo se tento cíl naplnit? Autor zde konstatuje i nový vývoj, který přináší Lisabonská smlouva. Na str. 38 se zmiňuje o kolektivní obraně s odkazem na čl. 51 Charty OSN. Dále také zmiňuje souladnost se závazky v rámci NATO. V jakém případě by se podle uchazeče mohla realizovat kolektivní sebeobrana EU?. Třetí část je zaměřena na mise EU v kontextu mezinárodní bezpečnosti. Na str. 39 uchazeč konstatuje, že pro fungování SZBP mohou být přijímány i sekundární akty, o jaké se jedná? Diplomant při úvodní charakteristice misí vyjadřuje, že funkce užití vojenských prostředků je chápána v rámci prevence, tj. činnosti podniknuté k předcházení podmínek pro vznik eskalací a konfliktů. A dospívá k závěru, že vzhledem k požadavku striktního zmocnění Radou bezpečnosti OSN k užití síly, je role EU odlišná od konvenčního modelu velmocí. Mise EU dále člení do tří skupin. Vedle popisu jednotlivých misí obsahuje tato část také otázky vztahu EU a NATO v oblasti předcházení konfliktům a krizového managementu. Poslední část je zaměřena na problematiku charakteru EU jako mezinárodní organizace. Uchazeč zde mimo jiné konstatuje, že EU uznává nezbytnost autorizace Rady bezpečnosti OSN k vojenské intervenci a naprostý soulad Unie s mezinárodním právem (str. 65). Na str. 68 také autor zmiňuje doložku solidarity. Tato část obsahuje i úvahu o EU jako oblastní dohodě. Vyjadřuje názor, že rozlišování mezi oblastními dohodami a orgány dle kapitoly VIII a ostatními organizacemi jednajícími na základě kapitoly VI a VII může nabýt významu (str.70). Rozebírá zde o otázku EU jako organizace kolektivní sebeobranu. Nakonec dospívá k závěru, že EU je mezinárodní organizací sui generis v oblasti mezinárodních bezpečnostních vztahů.

Pokud jde o hodnocení, diplomová práce je spíše popisného charakteru. Je však zřejmé, že diplomant podrobně nastudoval danou problematiku, která není vždy pokud jde o různé dokumenty EU přehledná. Přínos autora spočívá v tom, že přehledným a srozumitelným způsobem dané téma zpracoval. V poslední kapitole se zabývá i hlubší právní analýzou charakteru EU jako mezinárodní organizace. Diplomant plně naplnil cíle, které si vymezil.

Pokud jde o literaturu, použil diplomant díla nauky českých a zahraničních autorů, která se vztahují k danému tématu. V práci byly použity příslušné dokumenty a množství internetových zdrojů. Schopnost uchazeče pracovat s literaturou prokazuje i na 207 citacích. Práce je napsána srozumitelným, čtivým jazykem.

Diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě, hodnotím ji klasifikačním stupněm **výborně**.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby diplomant odpověděl na tyto otázky:

- 1) jaká je právní povaha misí EU z hlediska Charty OSN,
- 2) aby vysvětlil podstatu doložky solidarity.

V Praze dne 23. prosince 2010

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.